

AI richtlijnen

Januari 2026 | Merel Groot

Het gebruik van Artificial Intelligence (AI) om efficiënter te kunnen werken is anno 2026 heel gebruikelijk. AI heeft echter een significante impact op milieu, klimaat en ons landschap. Ook zijn AI-modellen gevoelig voor stereotypen en biases. Daarom heeft de BMF richtlijnen opgesteld om bewust gebruik te maken van AI.

Water, stroom en ruimteverbruik AI

De ecologische voetafdruk van AI is behoorlijk. Dit komt omdat voor AI datacentra nodig zijn, die veel stroom en ruimte kosten. Daarbij moeten die datacentra koel gehouden worden met koelwater. De exacte milieu-impact van AI is moeilijk te achterhalen, maar de volgende cijfers geven een indicatie van de voetafdruk van Artificial Intelligence:

- Het waterverbruik van Microsoft is in 2022 met 34% gestegen, naar 6,4 miljard Liter per jaar. Ook Google verbruikt steeds meer water. In 2022 was er een toename van 22%.
- Volgens een studie van Shaolei Ren, onderzoeker aan de universiteit van Californië, is er voor iedere 5 tot 15 vragen aan Chat-GPT een halve liter water nodig.
- Een zoekopdracht waarin AI de antwoorden voor je samenvat (+/- 2-3 Wh) kost tot 10 keer meer stroom dan een traditionele Google-zoekopdracht (+/- 0,3 Wh).
- Een mail (zonder bijlage) versturen kost zo'n 0,05 Wh. Die mail laten schrijven door ChatGPT kost tot 80 keer meer stroom (+/- 3-4 Wh). Ervan uitgaande dat er maar één interactie nodig hebt met Chat-GPT om de mail te laten maken, anders kost het uiteraard meer stroom.
- Het genereren van één AI-plaatje kost evenveel stroom als een smartphone helemaal opladen.

Bronnen: ACM FAccT Conference (2024), Google Sustainability Report (2024), Frontiers in Communication (2023), [Volkskrant artikel uit 2023](#).

AI en discriminatie

Omdat AI getraind wordt op bestaande teksten en beelden, houdt AI bestaande machtsstructuren in stand. Wanneer AI getraind wordt op basis van teksten en beelden die onwaar, racistisch of vrouwenonvriendelijk zijn, zal AI die informatie meenemen en gebruiken. Over de data waar AI op is getraind, krijgt AI namelijk geen informatie of iets waar is of niet. Zo kunnen er allerlei zogenaamde biases of stereotypen in de AI-modellen zitten. En daarmee dus ook in de teksten en beelden die AI voor ons genereert.

Richtlijnen AI gebruik

Op basis van bovenstaande feiten heeft de BMF de volgende richtlijnen opgesteld.

Hoe de BMF AI nooit zal gebruiken:

- 1 Medewerkers¹ van de BMF doen nooit met AI verrijkte zoekopdrachten. Daarom gebruiken medewerkers van de BMF een zoekmachine zonder automatische AI-ondersteuning, zoals Ecosia of Brave.
- 2 Medewerkers van de BMF gebruiken nooit AI om afbeeldingen te genereren.
- 3 Medewerkers van de BMF gebruiken nooit AI voor triviaal gebruik zonder positieve impact en tijdswinst.

¹ Met medewerkers worden zowel werknemers als vrijwilligers, stagiaires en ZZP-ers waar de BMF mee samenwerkt bedoeld

Hoe de BMF bewust gebruik maakt van een AI chatbot:

- 4 Medewerkers van de BMF gebruiken een AI chatbot alleen voor werkzaamheden in lijn met de doelen van de organisatie.
- 5 Medewerkers van de BMF gebruiken alleen AI voor ondersteuning bij hun eigen werkgebied. Dat wil zeggen: Inhoudelijk medewerkers van de BMF gebruiken een AI chatbot alleen voor inhoudelijke vraagstukken. Communicatiemedewerkers van de BMF gebruiken een AI chatbot alleen voor communicatievraagstukken.
- 6 Medewerkers van de BMF gebruiken een AI chatbot alleen wanneer het een concreet verzoek aan de chatbot is en aanzienlijke tijdswinst oplevert.
- 7 Bij het gebruiken van een AI chatbot gaat de medewerker altijd na of de informatie geleverd door AI klopt. Informatie moet altijd terug te leiden zijn naar een betrouwbare bron.
- 8 Bij het gebruiken van een AI chatbot gaat de medewerker altijd na of er geen biases of stereotypes in de opgeleverde tekst of informatie zitten.
- 9 Medewerkers van de BMF delen nooit persoonsgegevens of andere gevoelige informatie met een AI chatbot.

Hoe de BMF ontwikkelingen op het gebied van AI bijhoudt

- 10 AI, en daarmee de milieu-impact van AI, ontwikkelt zich snel. De communicatieadviseur van de BMF blijft up to date over ontwikkelingen op het gebied van AI en informeert de medewerkers hierover. Wanneer noodzakelijk geacht, worden de AI richtlijnen n.a.v. deze ontwikkelingen aangepast.